

Република Србија
ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД
7 Пж 6879/17
30.05.2018. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ПРИВРЕДНИ АПЕЛАЦИОНИ СУД, у већу састављеном од судије Биљане Суботић, као председника већа, судије Татјане Ђурице и судије Слободанке Виденовић, као чланова већа, у парничном поступку по тужби тужиоца АА,, кога заступа Ђорђе Миковић адвокат из Новог Сада, против туженог ITALCASA ДОО Нови Сад, Светозара Ђоровића 7, кога заступа Милорад Гузина адвокат из Новог Сада, ради дуга, вредност предмета спора 2.649.493,00 динара, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Привредног суда у Новом Саду 11 П 1816/2015 од 03.10.2017. године, на седници већа одржаној дана 30.05.2018. године, донео је следећу

ПРЕСУДУ

ДЕЛИМИЧНО СЕ ОДБИЈА као неоснована жалба туженог и пресуда Привредног суда у Новом Саду 11 П 1816/15 од 03.10.2017. године **ПОТВРЂУЈЕ** у делу става I којим је обавезан тужени да тужиоцу плати износ од 1.091.500,00 динара у року од 8 дана.

ДЕЛИМИЧНО СЕ УКИДА пресуда Привредног суда у Новом Саду 11 П 1816/15 од 03.10.2017. године у делу става I којим је обавезан тужени да тужиоцу плати на име главног дуга износ од 1.557.993,00 динара са законском затезном каматом од 01.09.2016. године па до исплате као и износ од 1.272.721,36 динара а на име обрачунате затезне камате на износ главног дуга од 1.557.993,00 динара почев од 03.12.2011. године па до 31.08.2016. године као и делу у коме је обавезан да му плати законску затезну камату на досуђени износ од 1.091.500,00 динара почев од 01.09.2016. године па до исплате и у делу којим је обавезан да му накнади трошкове поступка у износу од 301.107,00 динара са законском затезном каматом почев од извршности пресуде па до исплате и у том делу спис враћа првостепеном суду на поновни поступак.

Образложење

Побијаном пресудом Привредног суда у Новом Саду обавезан је тужени да тужиоцу исплати на име главног дуга износ од 1.557.993,00 динара са законском затезном каматом од 01.09.2016. године па до исплате, на име обрачунате законске затезне камате на износ главног дуга од 1.557.993,00 динара почев од 30.12.2011. године па до 31.08.2016. године износ од 1.272.721,36 динара, на име главног дуга износ од 1.091.500,00 динара са законском затезном каматом почев од 01.09.2016. године па до исплате као и да му накнади трошкове поступка у износу од 301.107,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде па до коначне исплате све у року од 8 дана.

Одлуком као у ставу II одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужени да му плати на име обрачунате законске затезне камате на сваки појединачни износ укупног главног дуга од 1.091.500,00 динара од доспелости сваког појединачног износа па до 31.08.2016. године износ од 335.438,45 динара.

Против наведене пресуде благовремену жалбу подноси тужени због, како наводи, битних повреда одредаба парничног поступка погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Наводи да је још у одговору на тужбу истакао да исплата коју је тужилац у име и за рачун привредног друштва извршио ББ није релевантна јер се ради о незаконитом поступању будући да Закон о платном промету уређује да правна лица су дужна да плаћање како у динарима тако и девизама врше искључиво преко отвореног рачуна у пословној банци, те да је тужиоцу морало бити познато да исплата готовог новца у име и за рачун привредног друштва није аконита и да не може производити правна дејства. Понавља у одговору на тужбу исткануте наводе о томе да је већински власник туженог тек по подношењу тужбе први пут сазнао за постојање наводног уговора између парничних странака од 29.12.2011. године, да је супротно основним начелима уговорног права предметни уговор од 29.12.2011. године, а којим је предвиђена незаконита исплата трећем лицу, закључен од стране истог лица за обе уговорне стране, те да је као такав ништав. Жалбеним наводима да првостепени суд у образложењу није ценио предње тужени, суштински, указује на повреду из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку. Даље истиче да се првостепени суд позвао на Закон о привредним друштвима (Сл. гласник РС 36/11 и 99/11) иако је морао применити одредбе тада важећег Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 125/2004). Чак и да су тачни наводи тужиоца, како се даље износи, да је пословање привредног друштва било отежано и да су друштву била неопходна додатна новчана средства, тужилац је наведен износ у динарској противвредности морао уплатити на рачун друштва а затим пребацити на рачун ББ, што није учињено. Тужилац је као директор био одговоран за уредно вођење књига а након што му је престала дужност директора никад није доставио пословне књиге туженом. Усвајањем тужбеног захтева, како се даље наводи, првостепени суд погодује тужиоцу. Везано за део тужбеног захтева који се односи на позајмице такође истиче да су незаконите будући да их је закључило једно исто лице за обе уговорене стране а да о томе нису постојале одговарајуће одлуке скупштине. Најзад, како се даље наводи, првостепени суд није ценио чињеницу да је сам тужилац саслушан на рочишту за главну расправу изјавио да је вршио одређена подизања средстава са рачуна. Предлаже да се жалба усвоји тако што ће се одлука преиначити евентуално укинути.

Испитујући законитост и правилност побијане пресуде у границама одређеним одредбом члана 386. Закона о парничном поступку Привредни апелациони суд, као другостепени суд, налази да је жалба делимично основана.

У првостепеном поступку нису учињене апсолутно битне повреде Закона о парничном поступку из одредбе члана 374. став 2. тачка 1. – 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку на које овај суд пази по службеној дужности. У делу у коме је првостепени суд обавезао туженог да тужиоцу плати износ од 1.091.500,00 динара побијана одлука није захваћена ни повредом из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју указује жалилац, будући да је за овај део своје одлуке првостепени суд дао јасне и стању у списима сагласне разлоге.

Међутим у преосталом делу побијана одлука јесте захваћена повредом из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, будући да суд није дао јасно образложење.

Привредни апелациони суд указује да се у конкретном случају ради о парници о спору мале вредности сагласно одредби члана 480. став 1. и 487. став 1. Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 479. Закона о парничном поступку, пресуда или решење којим се окончава парница у поступку о споровима мале вредности може да се побија само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. овог Закона и због погрешне примене материјалног права. Следом реченог Привредни апелациони суд није овлашћен да цени, те није ни ценио, жалбене наводе жалиоца којим се побија правилност и потпуност утврђеног чињеничног стања.

По спроведеном доказном поступку првостепени суд је утврдио да су тужилац и ВВ, а по Уговору о оснивању од године, оснивачи туженог. У моменту подношења тужбе тужилац је оснивач туженог у висини од 30% у основном капиталу туженог. Даље се утврђује да је тужилац од оснивања до 14.05.2015. године био законски заступник туженог када је одлуком разрешен функције директора. У току поступка првостепени суд је утврдио да тужени није имао финансијска средства за одржавање текуће ликвидности, да је тужилац као оснивач вршио позајмице туженом ради одржавања текуће ликвидности а које, према налазу и мишљењу вештака коме суд поклања веру у целости, укупно износе 1.091.500,00 динара. Стога, имајући у виду да наведене позајмице нису враћене тужиоцу у уговореном року суд је нашао да је тужилац основано потраживао наведени износи позајмице од 1.091.500,00 динара. Надаље, првостепени суд је из писмене документације утврдио да тужилац због неликвидности исплатио ББ износ од 15.000,00 евра, што по средњем курсу НБС у динарској противвредности износи од 1.557.993,00 динара, да се тужени обавезао да ће наведени износ вратити тужиоцу кад се стекну финансијски услови а најкасније по завршетку градње објекта у у и то са обрачунатом затезном каматом, те како тужени није вратио износ од 15.000,00 евра суд налази да је основано потраживање тужиоца за износ од 1.557.993,00 динара (што чини динарску противвредност наведеног износа) као и обрачунате камате на овај износ од 1.272.721,96 динара. Стога је применом одредби члана 557. и 558. Закона о облигационим односима те одредбе члана 181. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/11 и 99/11) тужбени захтев усвојио. Првостепени суд образлаже да је одбио захтев тужиоца у делу у коме тражи да му тужени исплати законску затезну камату на износ појединачних позајмица од њихове уплате па до исплате јер је закљученим уговорима било уговорено да се камата неће обрачунавати што је била воља уговорних страна. Надаље првостепени суд образлаже да нису основани наводи тужиоца да се дате позајмице сматрају оснивачким улогом уколико се не врате у року од 90 дана јер је уговором изричито уговорено да се позајмицама неће повећавати оснивач улог а да начин књижења позајмица у пословним књигама не утиче на обавезу засновану уговорима. Такође, првостепени суд није прихватио тврдње туженог да је тужилац подизао средства са рачуна на име враћања позајмица будући да према налазу вештака у периоду од 14.03.2014. па до 30.06.2016. године није било исплата тужиоца по основу поврата датих зајмова. Најзад, није прихватио ни наводе туженог да су уговори о позајмицама закључени између парничних странака незаконити наводећи да је тужилац био овлашћено лице туженог па у том смислу и овлашћен да закључује предметне уговорене.

Правилно налази првостепени суд да је тужени имао обавезу да тужиоцу врати износ од 1.091.500,00 динара колико је тужилац уплатио на рачун туженог као позајмицу за покриће текуће неликвидности. У том делу је правилно првостепени суд нашао да се ради о уговору о зајму па се правилно и позвао на одредбу члана 557. и 558. Закона о облигационим односима. У првостепеном поступку тужени није доказао

да је наведени износ примљен на име позајмице вратио, па је стога у обавези да позајмицу врати тужиоцу. Наиме, правилно је закључио првостепени суд да из налаза и мишљења судског вештака произилази да тужени по конкретним уговорима о зајму није тужиоцу вратио дуговани износ. У том смислу жалбени наводи жалиоца да суд није ценио тврдњу самог тужиоца да је вршио подизање одређених новчаних износа нису од утицаја које чињенице да тужени није доказао да су исплате вршене тужиоцу ради враћања предметних позајмица. Иначе, на туженом је био терет доказивања тих чињеница а у смислу одредбе члана 231. став 3. Закона о парничном поступку.

Неосновано тужени у жалби указује да је за овај део тужбеног захтева, односно за износ од 1.091.500,00 динара који се односи на позајмице, првостепени суд погрешно применио одредбу члана 181. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС“ бр. 36/11 и 99/11) те да је морао применити одредбе раније важећег закона. Ово стога што према стању у списима и чињеничном утврђењу првостепеног суда позајмице су дате у периоду од 14.03.2014. године па до 30.12.2014. године одакле произилази да се примењује важећи Закон о привредним друштвима, а да се одредба члана 181. на који се позвао првостепени суд може односити само на позајмице које су дате закључно са 13.08.2014. године, будући да је та одредба престала да важи након тог датума. Престанак важности наведене одредбе Закона о привредним друштвима не искључује примену одредби Закона о облигационим односима што у том делу одлуку првостепеног суда чини правилном. Најзад, наводи којима се побијају наведени уговори о позајмицама зато што су потписани од стране истог лица уз тврдњу да нису постојале одговарајуће одлуке скупштине друштва нису основани. Пре свега Привредни апелациони суд указује да се не ради о уговору између истог лица јер се ради о уговорима између тужиоца и туженог с тим што је тужилац био у то време заступник туженог. Оваквим наводима суштински жалилац указује на повреду правила о одобравању послова у којима постоји лични интерес сагласно одредбама члана 61. до 68. Закона о привредним друштвима, које уређују питање посебних дужности према друштву односно и последице повреде истих. Међутим, одредбом члана 68. став 1. тачка 1. истог прописа предвиђено је да се неће сматрати да је дошло до повреде правила о одобравању послова у којима постоји лични интерес, ако се у поступку утврди да је правни посао односно правна радња била у интересу друштва. Према чињеничном утврђењу, а које се како је напред наведено не може побијати, тужени је у моменту добијања позајмица био нелеквидан па се наведени послови сматрају пословима који су у интересу привредног друштва. Стога нема повреде наведених правила. Следом реченог Привредни апелациони суд налази да је одлука првостепеног суда којим је обавезао туженог да тужиоцу врати износ примљених позајмица од 1.091.500,00 динара правилна, да је првостепени суд правилно применио одредбе материјалног права те је сагласно одредби члана 390. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу I.

Међутим у преосталом делу одлука првостепеног суда не може се прихватити као ваљана а због учињене апсолутно битне повреде из одредбе члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку на коју се жалбом указује.

Пре свега у погледу камате на досуђени износ позајмице од 1.091.500,00 динара првостепени суд је, супротно изреци којом је на овај износ досудио законску затезну камату од 01.09.2016. године па до исплате, у образложењу своје одлуке навео да камату не досуђује те да је одбио захтев да се туженом исплати законска затезна камата на износ појединачних позајмица од уплате па до исплате, што пресуду чини контрадикторном. Дакле првостепени суд је у образложењу навео да камату није досудио од појединачних износа па до исплате а према изреци камату је досудио за краћи период (од 01.09.2016. године па до исплате).

И у преосталом делу тужбеног захтева који се односи на повраћај динарске противвредности 15.000,00 евра са обрачуном затезном каматом у апсолутном износу, првостепени суд није дао јасне и стању у списима сагласне разлоге. Првостепени суд није дао разлоге о правној природи наведеног правног посла и да ли се такав уговор може сматрати уговором о зајму или уговора о приступању дугу или неком трећем уговору нити се изјаснио о правном дејству таквог уговора. Осим тога, првостепени суд наводи да се тужени обавезао да ће наведени износ вратити тужиоцу кад се стекну финансијски услови а најкасније по завршетку градње објекта у али ни даје разлоге да ли су испуњени услови за доспелост наведеног потраживања, нити наводи када је то потраживање доспело. Ово стога што само по доспелости тужиоцу, евентуално, може припадати затезна камата. Надаље првостепени суд наводи да износ 15.000,00 евра чини динарску противвредност износа од 1.557.993,00 динара али не наводи на којих дан је извршен обрачун као што не образложе период за који је обрачунао затезну камату на овај износ. Предња последица чињеница да није дао разлоге о доспелости тог потраживања.

Имајући у виду наведено у том делу одлука је морала бити укинута па је Привредни апелациони суд је применом одредбе члана 391. Закона о парничном поступку одлучио као у ставу II. Како је укинута делом одлука о главној ствари то је морала бити укинута и одлука о трошковима поступка како би о истима суд одлучио коначном одлуком.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити неправилности на које је указао овај суд тако што ће дати јасне разлоге о томе када је потраживање по основу исплаћених 15.000,00 евра доспело, даће разлоге о правној природи тог уговора и последицама које он производи, разлоге о томе са којим даном је извршио конверзију и период за обрачун камате а све како би се одлука првостепеног суда у том делу могла испитати. Обзиром на контрадикторност одлуке о камати на износ позајмица од 1.091.500,00 динара цениће да ли се ради о редовној камати која се уговара или затезној камати чија се висина не може уговарати и припада сваком повериоцу у случају кашњења са плаћањем новчане обавеза, па ће одлучити поново и о том делу захтева дајући јасне и стању у списима сагласне разлоге.

Следом реченог одлучено је као у изреци.

ТЂ/ВМ

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

**Биљана Суботић,с.р.
За тачност отправка**